

Σύμβουλοι - Μελετητές
Ανάπτυξης & Υποδομών

**ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ, ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ,
ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΙΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
LIFE14 CCA/GR/000389 - LIFE AgroClimaWater**

***“Το Πρόγραμμα LIFE και ο Αγροτικός τομέας”
Αθήνα, Ιούνιος 2018***

*Ελισάβετ Παυλίδου, Χημικός Μηχανικός MSc
Υπεύθυνη έργου, YETOS A.E..*

Λίγα λόγια για το έργο...

Περιβαλλοντικό Πρόβλημα...

1. Περαιτέρω υποβάθμιση των υδάτινων πόρων λόγω ακραίων καταστάσεων που εισάγει η κλιματική αλλαγή (χαμηλή ετήσια βροχόπτωση, ξηρασία και ερημοποίηση).
2. Μείωση διαθέσιμων υδάτινων πόρων με αυξανόμενους ρυθμούς και πολύ σύντομα αδυναμία κάλυψης απαιτήσεων και διασφάλισης προμήθειας τροφίμων.
3. Απαραίτητη προσαρμογή της γεωργίας στη κλιματική αλλαγή λόγω της ευαισθησίας του τομέα στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες.

Οφείλουμε να προστατεύσουμε τον αγροτικό τομέα στη Μεσόγειο ενόψει της κλιματικής αλλαγής καθώς αποτελεί σημαντικό περιβαλλοντικό, κοινωνικό και οικονομικό παράγοντα για την περιοχή.

Στόχος του έργου είναι...

Η βελτίωση της διαχείρισης νερού στον αγροτικό τομέα και η προσαρμογή του στην κλιματική αλλαγή.

- Βασικό εργαλείο: το πρότυπο European Water Stewardship (EWS standard) και η ανάπτυξη περιβαλλοντικού συστήματος διαχείρισης νερού από τις αγροτικές οργανώσεις.
- Βελτίωση διαχείρισης νερού σε επίπεδο:
 - ✓ Αγροτικών Οργανώσεων
 - ✓ Αγρού και
 - ✓ Υπο-λεκάνης απορροής ποταμού

ΔΟΜΗ ΠΡΟΤΥΠΟΥ EWS

Guideline

Document information
Version: 2017
Language: English
Document of reference: EWS standard version 4.8 Dec 2012
(c) 2017 European Water Partnership. All rights reserved.

Αρχές
EWS
4

Κριτήρια
EWS
15

Δείκτες
EWS
46

Κύριοι - Major

Δευτερεύοντες - Minor

Συμμόρφωση με **ΟΛΟΥΣ** τους major δείκτες και επιπλέον με το :
> 50% των minor = **ΧΑΛΚΙΝΟ**
>70% των minor = **ΑΣΗΜΕΝΟ**
>90% των minor = **ΧΡΥΣΟ**

ΑΡΧΕΣ 1 - 3

Καλή κατάσταση
νερού σε σχέση με
την ποσότητα

Καλή κατάσταση
νερού σε σχέση με
την ποιότητα

Προστασία περιοχών
υψηλής αξίας
διατήρησης

1. Συγκέντρωσε πληροφορίες
Για τις πηγές νερού Για την ποιότητα νερού Για τις περιοχές

2. Αξιολόγησε τις επιπτώσεις
Από την άντληση Από τις εκροές – εκπομπές Σε αυτές

3. Πάρε μέτρα για να μειώσεις τις επιπτώσεις

ΑΡΧΗ 4

Δίκαιη και διαφανής διακυβέρνηση

1. Συμμόρφωση με
νομικές απαιτήσεις

2. Εμπλοκή της εφο-
διαστικής αλυσίδας

3. Λάβε υπόψη σου και
τους άλλους πόρους

4. Εξασφάλισε την από-
δοτική χρήση νερού

5. Εξασφάλισε τη
διαφάνεια

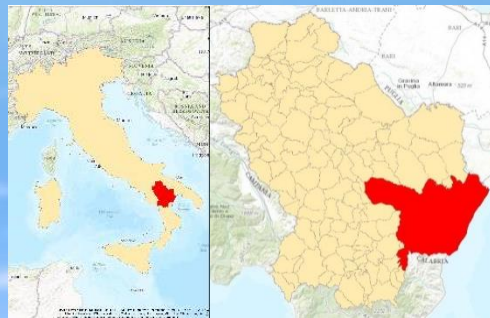
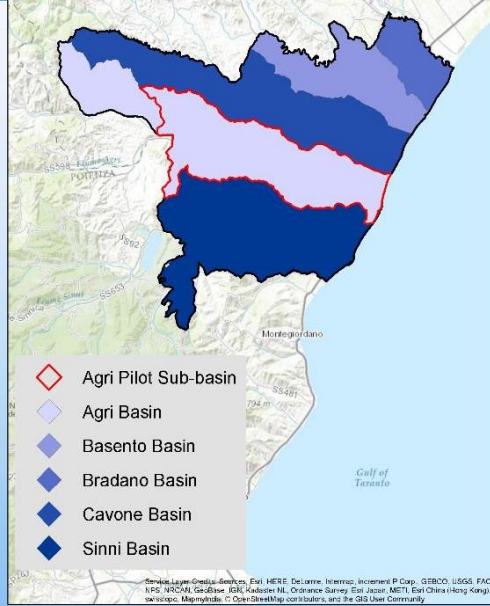
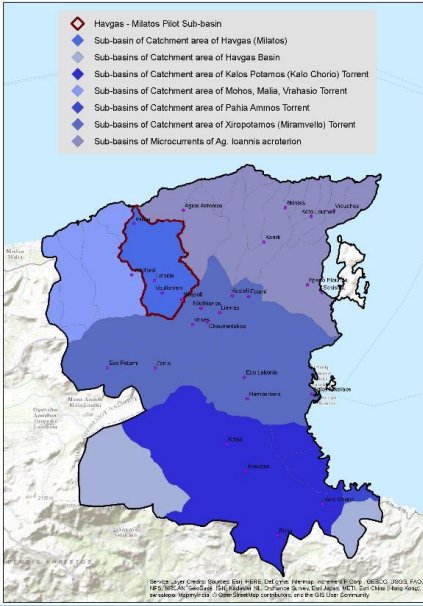
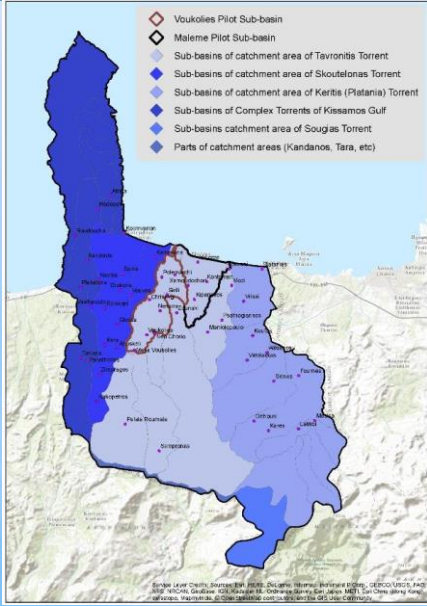
6. Συνεχής βελτίωση

7. Διαφάνεια σε
οικονομικά θέματα

8. Στρατηγική διαχείρισης νερού

ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟ-ΛΕΚΑΝΕΣ

Αντικείμενο του LIFE AgroClimaWater

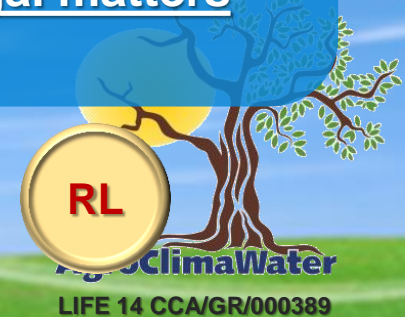
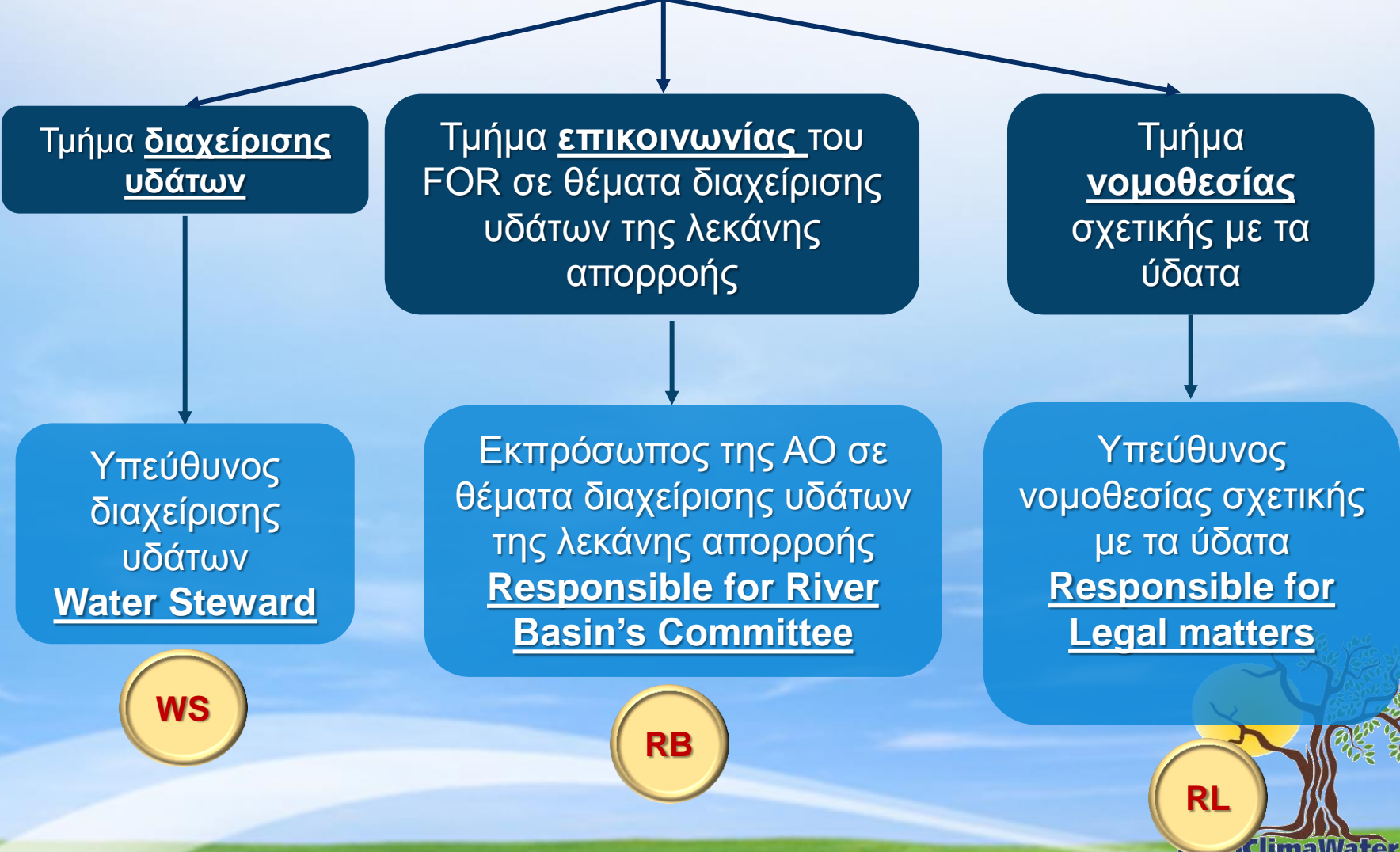
Ανάπτυξη και Εφαρμογή Στρατηγικής Προσαρμογής της Διαχείρισης Νερού στην Κλιματική αλλαγή:

1. Οργάνωση και διοίκηση (Διακυβέρνηση) σε θέματα διαχείρισης νερού
 - 1.1: Συμμόρφωση με τη νομοθεσία για το νερό
 - 1.2: Αποτύπωση - παρακολούθηση της χρήσης νερού και άλλων πόρων
 - 1.3: Αποδοτική διαχείριση νερού μέσω εφαρμογής κατάλληλων πρακτικών
 - 1.4: Διαφάνεια του κόστους στη διαχείριση του νερού
 - 1.5: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα διαχείρισης νερού
 - 1.6: Πιστοποιημένη χρήση νερού στη γεωργία
2. Εφαρμογή ορθών καλλιεργητικών πρακτικών
 - 2.1: Ορθή εφαρμογή λίπανσης και φυτοπροστασίας
 - 2.2: Αποδοτικός σχεδιασμός και εφαρμογή άρδευσης
 - 2.3: Άλλες ορθές αγροτικές πρακτικές διαχείρισης νερού
3. Συμβολή στην υλοποίηση των διαχειριστικών σχεδίων της λεκάνης απορροής της Κρήτης
 - 3.1: Εφαρμογή του διαχειριστικού σχεδίου λεκάνης απορροής Κρήτης
 - 3.2: Αντιμετώπιση απρόβλεπτων κλιματικών συνθηκών

Διακυβέρνηση Διοικητικό Συμβούλιο ΑΟ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

RL

Συμμόρφωση με το νομικό καθεστώς σχετικά με το νερό

RB

Σχέδιο επικοινωνίας, ενημέρωσης και εκπαίδευσης για την στρατηγική

WS

Αποτύπωση-παρακολούθηση της χρήσης νερού και άλλων πόρων

WS

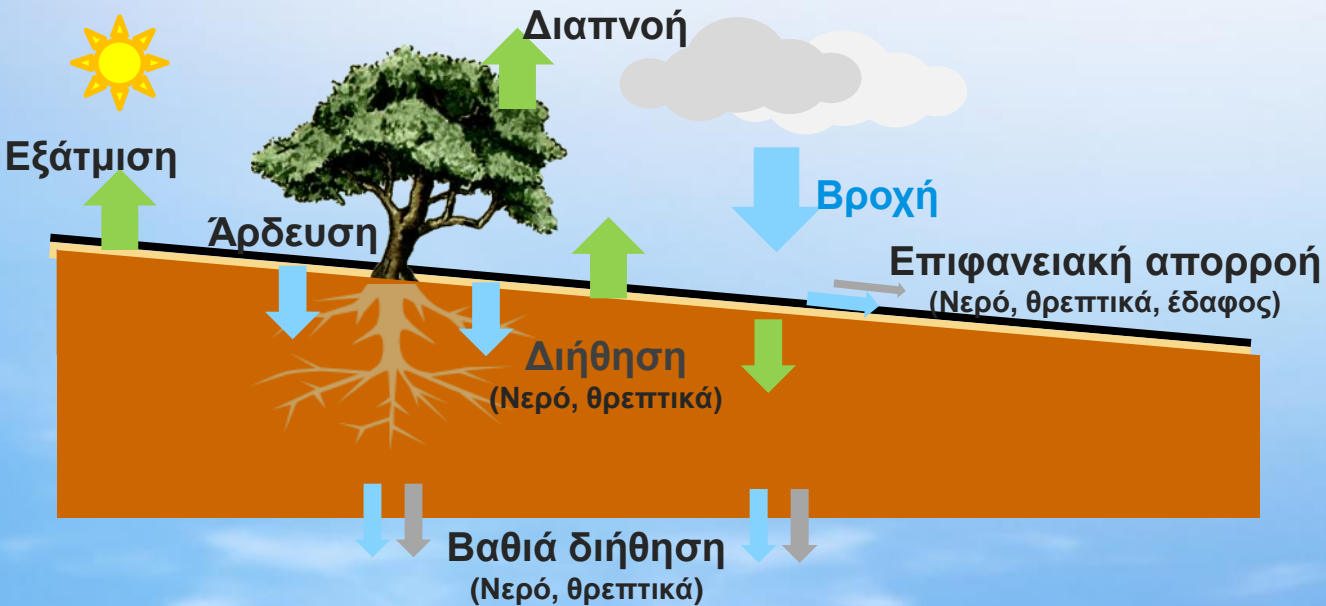
Διαφάνεια του κόστους για τη διαχείριση του νερού

WS

Διαχείριση εκτάκτων καταστάσεων και κινδύνων

Ορθές καλλιεργητικές πρακτικές

- Διαπνοή:**
- Χειμερινό κλάδεμα
 - Θερινό κλάδεμα

- Επιφανειακή απορροή:**
- Φραγμοί συγκράτησης
 - Διατήρηση ζιζανίων

- Εξάτμιση:**
- Χορτοκοπή
 - Διασκορπισμός τεμαχισμένου ξύλου
 - Ακαλλιέργεια
 - Διατήρηση ζιζανίων

- Αποδοτική άρδευση:**
- Πρόγραμμα άρδευσης
 - Βελτιστοποίηση αρδευτικού δικτύου
 - Ελλειμματική άρδευση

- Βαθιά διήθηση & απώλειες θρεπτικών:**
- Αύξηση οργανικής ύλης
 - Υδρολίπανση

Αναμενόμενα αξιοποιήσιμα αποτελέσματα και Δυνατότητες Χρήσης

- Οργάνωση αγροτικών οργανώσεων σε θέματα διαχείρισης νερού μέσω τις ανάπτυξης και εφαρμογής περιβαλλοντικού συστήματος (EWS standard) και στρατηγικής διαχείρισης για το νερό
- Επίδειξη, εύκολα εφαρμόσιμων, καλών γεωργικών πρακτικών χαμηλού κόστους για δενδρώδεις καλλιέργειες και αναγνώριση των επιπτώσεων από την εφαρμογή τους:
 - Αξιολόγηση της εφαρμογής τους με δείκτες επίδοσης (απόδοση χρήσης νερού και θρεπτικών, μείωση εξατμισιοδιαπνοής και απορροής, WFP και οικονομική παραγωγικότητα νερού)
- Συμβολή στην εφαρμογή των Σχεδίων διαχείρισης ΛΑΠ από τον αγροτικό τομέα
- Ανάπτυξη οδηγών εφαρμογής και εκπαιδεύσεις

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- **ΥΠΑΑΤ:** Καλές καλλιεργητικές πρακτικές
- **ΠΑΑ:** Πιστοποίηση με το πρότυπο για ανταγωνιστικότητα προϊόντων M03 – Εγγειοβελτιωτικά έργα και πιστοποίηση ΟΕΒ M04.3 – Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και Σχέδια προσαρμογής από αγρότες και αγροτικές οργανώσεις M10
- Αξιοποίηση του προτύπου EWS από:
 - **AGROCERT:** Στον αγροτικό τομέα
 - **ΥΠΕΝ:** Από φορείς διαχείρισης νερού που εποπτεύονται από την ΕΓΥ
 - **ΥΠΑΑΝ:** Από τις βιομηχανίες και την μεταποίηση
- **ΟΤΑ:** Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων για την αντιμετώπιση της ξηρασίας και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή γενικότερα

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για περισσότερες πληροφορίες:

www.lifeagroclimawater.eu

Life AgroClimaWater

@AgroClimaWater

Life AgroClimaWater

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!

“Το έργο LIFE14 CCA/GR/000389 – AgroClimaWater υλοποιείται με τη συνεισφορά του προγράμματος LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των δικαιούχων του έργου.”

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2018

LIFE
AgroClimaWater

LIFE 14 CCA/GR/000389